

FEDERALE ADVIESRAAD VOOR OUDEREN

Advies 2019/09

De Federale Adviesraad voor Ouderen, opgericht krachtens de wet van 8 maart 2007 tot oprichting van een Federale Adviesraad voor Ouderen en waarvan de leden benoemd zijn bij het koninklijk besluit van 13 november 2012 houdende benoeming van de leden van de Federale Adviesraad voor Ouderen, heeft tot taak om op eigen initiatief, op verzoek van de federale regering of op verzoek van een Wetgevende Kamer advies uit te brengen over de tot de bevoegdheid van de federale overheid behorende aangelegenheden met betrekking tot de pensioenen, de gelijkheid van kansen, de sociale integratie en de bestrijding van de kansarmoede, de toegankelijkheid tot de gezondheidszorg en de mobiliteit.

Met toepassing van artikel 3 §3,1° van voormelde wet van 8 maart 2007 brengt de Federale Adviesraad voor Ouderen volgend advies uit:

ADVIES VAN DE FEDERALE ADVIESRAAD VOOR OUDEREN BETREFFENDE HET PENSIOENBELEID

Respect voor vijf principes:

- Behoud van verworven rechten

Elke hervorming moet gedaan worden met garantie voor de reeds verworven en toekomstige rechten. Een lange overgangperiode is altijd nodig. 10 jaar voor de ingang van het pensioen, moet men er zeker van zijn dat de regels niet veranderen.

- Geen kostenbesparingen te allen prijs

Pensioenen mogen niet hervormd worden in een louter budgettaire context.

Het wettelijk pensioen moet het mogelijk maken, voor iedereen, om fatsoenlijk te leven en een bepaalde levensstandaard te behouden.

- Verzekering en solidariteit

Wij zijn van mening dat de beginselen van verzekering en solidariteit, als basis van het pensioenstelsel, moeten worden versterkt. Daarom moet het pensioen beter aansluiten op de geleverde inspanningen tijdens de loopbaan met behoud van solidariteit, onder meer door de gelijkstelling van bepaalde perioden voor de berekening van het pensioen.

Gepensioneerden moeten betrokken worden bij de voorbereiding van hervormingen in de pensioenreglementering. Sinds 2012 hebben we veel veranderingen in pensioenen meegemaakt.

- Geen neerwaartse harmonisatie

De overheid harmoniseert de 3 pensioenstelsels (werknemers, zelfstandigen en ambtenaren). Deze harmonisatie is in de praktijk neerwaarts, met andere woorden, het is het ambtenarenpensioen dat geleidelijk wordt afgesteld aan dat van de werknemers.

- Versterken van het wettelijk pensioen

Het wettelijke pensioen moet iedereen in staat stellen fatsoenlijk te leven en moet de ruggengraat van het systeem blijven terwijl we waakzaam moeten blijven voor de ontwikkelingen bij de aanvullende pensioenen.

Voorstel

In deze context, wensen wij dat de vertegenwoordigers van gepensioneerden (huidige en toekomstige) worden betrokken bij beslissingen die hen rechtstreeks aanbelangen. We stellen voor dat de Federale Adviesraad voor ouderen (FAVO), verplicht geraadpleegd wordt alvorens tot een besluit te komen.

De FAVO stelt voor om de pensioenen van de zelfstandigen en de werknemers als volgt te verbeteren:

- Een gewaarborgd minimumpensioen van 1.500 euro netto voor een volledige carrière in de 3 pensioenstelsels
- Een geleidelijke verhoging met 25% van het loonplafond voor werknemers.
- De herintroductie van een welzijnscoëfficiënt in de herwaardering van de vergoedingen van werknemers. Met andere woorden, de oude salarissen moeten niet alleen de indexering volgen, maar ook de feitelijke ontwikkeling van de lonen.
- Een geleidelijke verhoging van het vervangingspercentage, van 60% tot 75% van de geplafonneerde vergoeding die in aanmerking wordt genomen voor de berekening van het pensioen van zelfstandigen en werknemers tegen het tarief voor een alleenstaande.
- Een verhoging van de herwaarderingscoëfficiënt van de inkomens van zelfstandigen.
- Herinvoering van de pensioenbonus. Vanaf een loopbaan die 43 jaren overstijgt bekomt men een pensioenbonus als stimulans om de beroepsloopbaan verder te verlengen.
- Herstel van de wet van 28 maart 1973 die bepaalde dat naast de herwaardering van de lonen ook een herwaarderingscoëfficiënt moest worden toegepast, teneinde pensioenen aan te passen aan de evolutie van het algemeen welzijn.
- Automatisch aanpassen van de referentiebedragen die worden gebruikt voor het toekennen van uitkeringen aan ouderen (belastingchalen, verhoogde tussenkomsten van de ziekteverzekering, sociaal tarief voor openbaar vervoer, sociaal tarief voor stookolie, berekening van sociale huur, enz ...) wanneer de pensioenen worden verhoogd.
- Een aanzienlijk inhaalbeleid voor de oudste pensioenen.
- Maak een advies van de Federale Ouderenadviesraad verplicht voordat er maatregelen worden genomen met betrekking tot hun pensioenen.

Eindeloopbaanstelsels

- Behoud van het recht op tijdkrediet met uitkering vanaf de leeftijd van 55 jaar in het geval van 20% vermindering van de arbeidstijd.
- Behoud van het recht op tijdkrediet met uitkering vanaf de leeftijd van 57 jaar in het geval van 50% vermindering van de arbeidstijd.
- Behoud van het recht op een vergoeding voor tijdkrediet na een loopbaan van 35 jaar, zoals het geval was voor 1 januari 2019.
- Bevroren van de toelatingsvoorwaarden tot het SWT tot dewelke we momenteel kennen.

De gelijkstellingen

De kwestie van gelijkgestelde perioden is erg belangrijk in het kader van de sociale bescherming. Gelijkstelling ter discussie stellen, is het beginsel van solidariteit ter discussie stellen.

Als een periode wordt gelijkgesteld voor de berekening van het pensioen, betekent dit dat deze meetelt voor de berekening van het pensioen. Dit betekent, bijvoorbeeld dat als men ziek of werkloos wordt, of een zwangerschapsverlof neemt, deze perioden meetellen voor de berekening van het pensioen.

Afhankelijk van de soort van gelijkstelling kunnen ze echter worden gelijkgesteld, rekening houdend met het laatste salaris of met een minimumvergoeding (25.000 euro/jaar). Zo worden perioden van ziekte of zwangerschapsverlof gelijkgesteld aan het laatste salaris. Er is dan geen impact op het toekomstige pensioen. Werkloosheid (met uitzonderingen) wordt daarentegen voor één jaar gelijkgesteld aan het laatste loon en daarna op basis van het beperkt fictief loon.

- Wat betreft landingsbanen, vraagt de FAVO de gelijkstelling met het laatste salaris vanaf de leeftijd van 60 jaar.
- Wat het SWT betreft, vragen we om een algemene gelijkstelling aan het laatste salaris vanaf de leeftijd van 62 jaar. Voor specifieke regelingen (lange loopbaan, zware beroepen, ondernemingen in moeilijkheden of herstructurering) vragen wij om handhaving van de gelijkstelling met het laatste salaris vanaf de ingangsdatum van de SWT.

Zware beroepen

In het geval van een zwaar beroep moeten werknemers en zelfstandigen sneller de mogelijkheid hebben om te kunnen voldoen aan de loopbaanvereisten. In de 3 pensioenstelsels moet een identiek systeem van erkenning van dezelfde moeilijkheidsgraad worden ingevoerd.

Goedgekeurd tijdens de algemene vergadering van 9 december 2019.

**De voorzitter,
Daniel Van Daele**

**De ondervoorzitter,
Maddie Geerts**